

Clare Azzopardi

SANDRA

(fragment)

Clare Azzopardi (n. 1977) este o prozatoare malteză, laureată a unor importante premii literare, care scrie atât pentru copii, cât și pentru adulți. Este directoarea departamentului de literatură malteză de la Junior College, în cadrul Universității din Malta, și o membră activă a organizației neguvernamentale Inizjamed, alături de care a organizat numeroase festivaluri și workshop-uri literare. Textele sale au fost traduse și publicate, în volum, în franceză,

arabă, lituaniană, hindi, croată și ungară. Pentru cele mai recente cărți de proză scurtă, „Il-Linja l-Ħadra” („Linia verde”) și „Kulhadd ħalla isem warajb” („Numele pe care le-au lăsat în urma lor”), a primit Premiul Național de Literatură din Malta. Clare Azzopardi a participat la numeroase festivaluri literare și, în 2015, a fost aleasă ca fiind unul dintre cei zece scriitori importanți din Europa incluși în programul de promovare Europe's New Voices.

Prima cheie pe care am lăsat-o vreodată la vedere a fost cheița de la jurnalul meu. Am lăsat-o pe banca de la școală, o bancă verde, pătată cu grăsime de la sandvișuri, pe care îmi țineam de obicei creionul sau pixul și care avea literele *pdm* zgâriate pe suprafața ei. Am lăsat-o intenționat în văzul tuturor, astfel încât Paula Dawn Mangion s-o găsească. Eram în clasa a patra, pe vremea aia. În jurnal îmi notam cele mai intime secrete: legăturile mele de dragoste cu Mauro, Ezekiel, Jamie, Keith, depinde de cine mă certasem sau mă împăcasem. Avea un lăcățel atașat, care putea fi deschis sau închis cu cheia asta mică, roșie.

Paula era o fată drăguță. Eu nu eram nici pe jumătate la fel de drăguță ca ea, să fie clar. De exemplu, părul ei era drept, al meu era ondulat; ea nu purta ochelari, eu, da; fața ei era imaculată, în timp ce a mea era plină de pistrui – „caca de porumbel”, cum le spunea nașa mea. Lui Jamie îi plăcea de ea. Câteodată, el și Paula se certau de dimineață și atunci el stătea cu mine în pauza mică, dar până la pauza următoare, se certa cu mine și se ducea să se joace din nou cu Paula.

Am plănuvit toată povestea cu mare grijă. Întreaga săptămână am compus scrisori de dragoste ale lui Jamie, adresate mie. Am copiat cu grijă scrisul lui de mână dintr-o fișă cu tema la engleză, pe care i-am furat-o într-o pauză și din cauza dispariției căreia a primit o pedeapsă. Apoi i-am povestit Paulei despre necazurile pe care le aveam eu la matematică – pe lângă că era drăguță, Paula era și bună la calcule. Eram sigură că o să mă invite la ea, pentru că locuia cu un etaj mai jos decât mine. Exact așa s-a întâmplat. De îndată ce am sosit, m-a condus în dormitorul ei. Mi-am aruncat ghiozdanul pe pat și am început să-mi scot toate cărțile. Jurnalul era printre ele. Scrisorile lui Jamie erau puse înăuntru. Am lăsat jumătate din cărți să cadă pe podea, intenționat, împreună cu jurnalul. Mi-am ridicat

manualul și caietul de matematică. Am împins jurnalul sub pat, astfel încât să fie abia vizibil, sperând că o să-l găsească atunci când va fi singură. De îndată ce am terminat, mi-am strâns toate lucrurile și am plecat. Îmi lăsasem jurnalul sub patul ei în mod intenționat, i se vedea un colț. A doua zi, în pauza mică, atunci când am fost sigură că Paula Dawn nu se uită, am lăsat cheia la vedere. Și lucrurile au decurs exact așa cum mă așteptam. În timp ce mă jucam, în pauză, Paula a venit să-mi lase jurnalul pe bancă. A văzut micuța cheie roșie, strălucitoare, și a învins-o curiozitatea. Era împreună cu prietena ei cea mai bună și dușmana mea cea mai mare, Sara, pe care au început s-o mănânce degetele, de asemenea. Așa că au luat jurnalul și cheița și s-au închis la toaletă. După pauză, mi-am găsit jurnalul pe bancă, încuiat, exact așa cum mă așteptam. Dar cheia nu era nicăieri. Ea și cu Jamie nu s-au mai împăcat niciodată. În ceea ce mă privește, câteodată vorbeau cu mine și câteodată nu, depinde în ce toane era fiecare. Între timp, eu am încercat să-i zâmbesc lui Jamie mai mult decât de obicei, să-i dau, întâmplător, câte-o bucată de ciocolată, o gumă de șters nouă, dar probabil că într-adevăr nu-i plăceau buclele. Mi-am lăsat jurnalul într-un sertar, în banca mea, și nu l-am mai deschis niciodată, pentru că nimeni n-a mai lăsat cheia la vedere.

Nu știu exact ce mă atrage la chei, dar de fiecare dată când văd una, simt cum ochii mi se măresc, inima îmi stă în loc, picioarele mi se moaie, palmele încep să-mi asude, capul mi se rotește ușor, într-o parte și într-alta, și, de îndată ce sunt sigură că nimeni nu mă vede, o înșfac și-o pun în buzunarul de la blugi sau în geantă, ca s-o folosesc la momentul potrivit.

Odată, când eram în clasa a opta iar sora mea era la facultate, a lăsat în urma ei o cheie la baie; era de la caseta ei de bijuterii, din lemn, pe care o ținea pe măsura de toaletă.

Nimeni altcineva n-ar fi putut să deschidă cutia aia vreodată. Însă de data asta, probabil fiindcă se certase cu Matthew la telefon și plecase nervoasă, a uitat cheia la baie, pe pervaz. Din greșală. Nu știu ce-mi închipuiam că o să găsesc în caseta aia. Îmi aduc aminte cum am ținut ochii strâns închiși, am întors cheia cât de ușor am putut, ascultând zgomotul firav pe care-l făcea, am deschis capacul cu ochii încă închiși, imaginându-mi cum o să mă cațăr înăuntru și o să descopăr o lume complet nouă, așa ca Lucy [n.n. personaj din cartea *The Chronicles of Narnia*, de C.S. Lewis], când a intrat în dulapul de haine al profesorului Kirke. Nu cred că m-am simțit vreodată mai înșelată decât atunci când, deschizând caseta secretă a surorii mele mai mari, am descoperit că era plină cu prezervative. Am trântit capacul, furioasă, am încuiat cutia, m-am dus în bucătărie și am lăsat cheia pe masă, așa încât, când mama sosea acasă, s-o găsească acolo și să fie curioasă. Așa urma să afle și ea secretele pe care fiica ei le ținea încuiate în casetă. Apoi am început să mă uit la televizor, așteptând ca mama să sosească. Iar totul a decurs exact așa cum mă așteptam. Mama a așezat pe masă lucrurile pe care le adusese și a pus apa la fiert în ceainic. A început să despacheteze și cheia s-a invitat în fața ei. Sunt sigură că a fost așa: mi-a aruncat o privire, să verifice dacă mă uitam la ea – nu mă uitam – a înșfăcat-o rapid cu mâna dreaptă și a strecurat-o în buzunarul de la hanorac. Apoi a ieșit pe hol, „Fă-mi o ceașcă de ceai când fierbe, draga mea, mă duc la baie.” În seara aia, sora mea a primit o săpuneală grozavă, iar mama n-a mai lăsat-o să meargă să se distreze la Paceville o lună întreagă.

Altă dată, când eram în clasa a douăsprezecea, mi-am lăsat cheia de la dulapul meu din școală în văzul tuturor, ca s-o găsească Gareth. Pe vremea aia, știam exact ce simți când găsești o cheie uitată pe masă, sau pe jos, sau în orice loc, și știi foarte bine a cui e. La început te simți puțin neliniștit, apoi te cuprinde o amorțeală, ochii încep să-ți strălucească și să se rotească, să verifice dacă e cineva prin preajmă; auzi murmurul ăla interior, neliniștitor, ușor, și simți cum ți se pune un nod mare în gât și te cuprinde un freamăt de nerăbdare, după ce inima a început să-ți bată tot mai tare la gândul că cineva te-ar putea prinde. În cele din urmă, te hotărăști să iei cheia. Mă vedeam cu Gareth de o lună de zile și după o lună l-am prins cu Karla și, când i-am zis că i-am văzut împreună, a negat totul și a mințit, spunând că doar pe mine mă vrea. Data următoare când l-am văzut cum îi desfăcea nasturii de la cămașă, îi dezvelea sânii și îi lingea ca pe niște înghețate la cornet, i-am trimis un mesaj și l-am amenințat că voi expune fotografiile cu ei, ca s-o fac pe ea de rușine. Apoi, am lăsat cheia de la dulapul meu într-un loc unde el putea s-o găsească. Nu știu sigur la ce s-a gândit. Poate a crezut că pozele sunt acolo, sau că o să găsească vreun lucru de-ale mele cu care să mă

poată șantaja și el. Cine știe? S-a hotărât să-și încerce norocul; acum, că găsisse cheia, merita să arunce o privire. De îndată ce a deschis ușa de la dulap, cincisute de tampoane s-au rostogolit peste el. Atunci mi-am făcut apariția, râzând în hohote și ținând în mână pozele cu Karla pe jumătate dezbrăcată. Asta căutai cumva? Mai bine-ai pune înapoi toate bucățile de Tampax, dacă nu vrei să lipești peste tot imagini cu țâțele Karlei.

În primii mei doi ani la facultate, n-am mai lăsat nicăieri nici o cheie, în văzul lumii. Dar apoi l-am întâlnit pe Simon, în anul trei, și el se ocupa de droguri, așa că am fost grozav de încântată când mi-a cerut, la un moment dat, să ascund niște iarbă în dulapul meu și să las cheia lângă tomberonul din mica parcare. Nu m-au interesat niciodată drogurile și nu m-am atins de ele, dar să ascund droguri în vestiar, să las cheia într-un anumit loc pentru cineva și s-o recuperez din același loc, jumătate de oră mai târziu, era o cu totul altă poveste. M-am băgat. Următoarele șase luni mi le-am petrecut ascunzând iarbă sau puțuțe cu pastile de ecstasy în dulapul meu și lăsând cheia lângă un coș de gunoi, sau un container, sau un panou cu informații, sau un aparat de cafea. Regula era simplă: trebuia s-o șterg de îndată ce lăsam cheia, fără să aștept să vad cine vine s-o ia. Apoi trebuia să mă întorc după ea, o jumătate de oră sau o oră mai târziu, depinde cum stabilisem, și urma s-o găsească mereu în același loc, fără să am habar cine-o lăsase. Asta până în ziua în care am hotărât să mă lămuresc singură. M-am ascuns după o bancă să descopăr puțin mai multe. Și m-au prins. Imediat. Habar n-am cum au reușit să mă vadă. Tot ce știu e că n-au mai avut niciodată încredere în mine după aceea. Tipul care-a luat cheia cu siguranță nu m-a văzut și știu sigur că tot el a pus cheia la loc. Nu m-a văzut, bag mâna-n foc. Dar se pare că mă urmărea altcineva și eu nu mi-am dat seama. Îmi amintesc cum, în săptămâna următoare, Simon m-a părăsit și cum am plâns cu sughițuri în ziua aia, de teamă, o teamă care se acumulează în luni de zile, atunci când faci lucruri pe care nu te-ai crezut niciodată în stare să le faci.

Când am început să lucrez la Rocco and Co. și l-am cunoscut pe Stefan, am pornit într-o nouă aventură. El era responsabil cu vânzările și eu eram contabilă. Totul a început ca un joc. Șeful plecase în străinătate pentru o săptămână și, de fiecare dată când se întâmpla asta, eu aveam grijă de toate cheile. Pe vremea aia, aveam în showroom patru mașini Toyota, trei Hyundai și șase Ford. Dar mai aveam și un BMW 316 roșu și un Mercedes Ben, Clasa E. Nu făcusem nicio plimbare cu astea două. Nu eu mă ocupam de clienți, să le ofer ture de probă. Eu mă ocupam de calcule și, atunci când șeful pleca la Londra, să mai cumpere alte mașini la mâna a doua, tot eu aveam grijă de chei. Era Ziua Îndrăgostiților. El era singur și eu la fel. Nu

aveam niciun client. Afară era rece și ploua. L-am întrebat dacă vrea să bem o cafea înainte să închidem magazinul și a spus că da. În timp ce ne beam cafeaua, m-a întrebat dacă vreau să luăm o pizza la pachet și eu am spus că nu, am o idee mai bună. M-am dus la locul în care țineam cheile, le-am luat pe cele de la Mercedes și le-am pus pe masă, în fața lui. Apoi mi-am luat geanta și m-am îndreptat spre Mercedes. El n-a venit după mine imediat. N-a fost intrigat. N-a fost tulburat. N-a avut sentimentul acela neliniștitor, fiorul pe care-l ai când ți se topește un cub de gheață pe șira spinării. Dar după ce am așteptat un minut sau două lângă mașină, cu fundul sprijinit de portieră, l-am văzut ieșind din mica bucătărie și m-a întrebat dacă făceam mișto de el. Poți s-o conduci sau nu? N-a mai spus nimic. A urcat în mașină și a scos-o din garaj. A închis ușa de la garaj și am pornit la drum. Noaptea aia, în Mercedes, cu mirosul de scaune noi și cu sunetul stropilor de ploaie izbindu-se de parbriz, a fost probabil cea mai bună noapte de sex pe care-am avut-o în viața mea. Vârful limbii lui a cutreierat prin cele mai sensibile zone ale corpului meu. Aș fi vrut să nu se mai oprească niciodată. Am ajuns la orgasm, dar treptat, încetul cu încetul. Și apoi l-am simțit înăuntrul meu și a început să tragă cu buzele de sânii mei și am avut orgasm a doua oară. Am tot ținut-o așa o vreme. Câteodată luam BMW-ul, alteori un Alpha Romeo sau un Nissan. Întotdeauna le aduceam înapoi și întotdeauna șofam cu grijă. Întotdeauna el era cel care conducea și aproape întotdeauna eu eram cea care stătea deasupra, cu excepția momentelor în care capul lui era îngropat între coapsele mele. A devenit un fel de obicei, nici măcar nu mai așteptam ca șeful să plece din oraș. Am început să-i las cheile de la mașină în buzunarul de la haină, chiar și atunci când șeful era prin preajmă. Într-o zi, când mașina pe care o luasem din showroom s-a oprit la semafor, în Msida, lângă a șefului, iar eu mi-am scos capul pe geam să mă uit la șoferul mașinii de lângă a noastră, iar el a făcut la fel și s-a uitat la pasagerul mașinii de lângă a lui, Stefan aproape că a făcut pe el iar eu aproape că am izbucnit în hohote de râs, dar mi-am ținut firea, nu voiam să par isterică. A fost inutil să-i explicăm șefului, a doua zi, că nu lăsasem niciodată nici măcar o zgârietură pe vreuna dintre mașini; ne-a concediat pe amândoi și am plecat din showroom ținându-ne de mână. Un an mai târziu ne-am căsătorit și l-am invitat pe Rocco la nuntă, dar n-a venit.

Cel mai dor îmi era de fetița noastră. De fapt, doar de ea îmi era dor și cred că încă mă afectează asta un pic. Cu siguranță nu-mi era dor de viața alături de Stefan, care devenise monotonă: întotdeauna numai eu vorbeam, eu hotăram unde să mergem în vacanțe, eu alegeam la ce filme să ne uităm, eu mă gândeam la ce să gătesc nou, eu îi invitam pe prietenii noștri în vizită. Singurul lucru pe care el

și-l dorea cu adevărat era să devină tată. Și când i-am pus-o în brațe pe Bertha, mi-am dat seama că eu nu-mi dorisem niciodată să devin mamă. Am continuat să lucrez iar el și-a luat concediu de paternitate. A crescut-o pe fiica noastră și ea a devenit centrul universului său. Între timp, eu mi-am continuat activitatea, care devenise din ce în ce mai solicitantă și începuse să implice multe călătorii și întâlniri cu bărbați atrăgători și fascinanți.

Odată, în timpul unei delegații la Roma, l-am cunoscut pe Tullio. Am petrecut trei zile discutând proiecte mari și idei noi care să dea posibilitatea companiei să se extindă și să-și deschidă noi filiale în diverse colțuri ale lumii. În ultima noapte pe care-am petrecut-o la hotelul Campo De' Fiori, m-am hotărât să-i las un bilețel cu adresa mea și, alături, o cheie. Taxiul meu a sosit în timp ce Tullio încă dormea. Și așa am plecat de la Roma, cu speranța că, într-o zi, avea să vină după mine.

Peste trei luni, ne beam cafeaua împreună în sufrageria mea. Nu-mi spusese că vine. Eu nu-i spuseseam că sunt măritată și că am o fetiță. Cheia îi rămăsese în minte și venise la mine cu prima ocazie. Era o zi de sâmbătă și eu eram acasă și lucram la computer. Stefan o luase pe cea mică la o plimbare cu mașina. La început, n-am fost prea mirată când am auzit cheia în ușă. Am crezut că e Stefan. Dar apoi am auzit o voce necunoscută și m-au trecut fiorii. M-am sculat în picioare și m-am dus să văd cine e. Când l-am văzut, m-a cuprins aceeași emoție pe care-o ai când lași în urma ta o cheie pentru ca altcineva s-o găsească. Tullio. Cu cheia în mână. Cu ușa deschisă. L-am poftit în sufragerie și ne-am băut cafeaua în timp ce genunchii ni se atingeau, mâna lui mi se odihnea, din când în când, în poală, iar mâna mea îi mângâia fața.

Am încercat de mai multe ori să-l fac pe Stefan să înțeleagă situația. E greu să înțelegi așa ceva când n-ai imaginație. Așa că Stefan nu a înțeles niciodată de ce l-am înșelat de patru ori și de ce sexul cu altcineva era mult mai bun și de ce sexul cu el era ca și cum ai învârti mereu de o roată ruginită.

În ziua în care am închis ușa casei în urma mea, pentru ultima dată, nu mai era nimeni acasă. Stefan o luase pe fetiță la o plimbare cu mașina și îmi spusese să-mi fac bagajul și să plec înainte ca ei să se întoarcă. Cea mică nu trebuia să vadă că plec. N-avea niciun rost să facem o scenă sau să vărsăm lacrimi, așa era mai bine pentru toată lumea. Așa că am făcut cum mi se spusese. Am lăsat pe masa din sufragerie un bilețel cu noua mea adresă și o cheie cu un breloc sub formă de pisică, un semn evident că era pentru Bertha, din moment ce Stefan era alergic la pisici iar ea n-avusese niciodată o pisică din cauza tatălui ei. M-am gândit că o să înțeleagă într-o bună zi. Dar se pare că Bertha n-a înțeles asta niciodată, deoarece cheia pe care-am lăsat-o

atunci pe masă – se fac zece ani de-atunci – nu i-a stârnit nicicând curiozitatea, astfel încât să vrea să vadă unde locuiesc, să deschidă ușa apartamentului meu din St. Julians, să se uite la mobila mea cea nouă, la hainele pe care mi le cumpărasem de curând de pe eBay, la cărțile și CD-urile mele, la frigiderul plin de bunătăți, la prosoapele mele parfumate și la televizorul de 42 inch. Doar dacă nu cumva tatăl ei ascunsese cheia în ziua în care am plecat și nu i-a dat-o niciodată. Dacă așa s-a întâmplat, atunci mai e o speranță, poate că într-o zi o s-o găsească și atunci o să

simtă cum i se aprinde sângele în obraji și cum încep să-i tremure degetele, iar apoi o s-o cuprindă o nerăbdare greu de stăpânit să afle ce ușă se poate deschide cu cheia aia.

(Fragment din volumul Numele pe care le-au lăsat în urma lor – The Names they left Behind, publicat de Merlin Publishers, Malta, în traducerea lui Albert Gatt)

Traducere din limba engleză: Denisa Duran

